

Prædiken til Helligtrekongers søndag

Matt. 23, 34-39

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus: Da Jesus var født i Betlehem i Judæa i kong Herodes' dage, se, da kom der nogle vise mænd fra Østerland til Jerusalem og spurgte: »Hvor er jødernes nyfødte konge? For vi har set hans stjerne gå op og er kommet for at tilbede ham.« Da kong Herodes hørte det, blev han forfærdet, og hele Jerusalem med ham. Og han sammenkaldte alle ypperstepræsterne og folkets skriftkloge og spurgte dem, hvor Kristus skulle fødes. De svarede ham: »I Betlehem i Judæa. For således er der skrevet ved profeten: »Du, Betlehem i Judas land, du er på ingen måde den mindste blandt Judas fyrster. Fra dig skal der udgå en hersker, som skal vogte mit folk, Israel.« Så tilkaldte Herodes i al hemmelighed de vise mænd og forhørte dem indgående om, hvornår stjernen havde vist sig. Og han sendte dem til Betlehem og sagde: »Gå hen og spørg jer nøje for om barnet; og når I har fundet det, så giv mig besked, for at også jeg kan komme og tilbede det.« Da de havde hørt på kongen, tog de af sted, og se, stjernen, som de havde set gå op, gik foran dem, indtil den stod stille over det sted, hvor barnet var. Da de så stjernen, var deres glæde meget stor. Og de gik ind i huset og så barnet hos dets mor Maria, og de faldt ned og tilbad det, og de åbnede for deres gemmer og frembar gaver til det, guld, røgelse og myrra. Men i drømme fik de en åbenbaring om ikke at tage tilbage til Herodes, og de vendte hjem til deres land ad en anden vej. Matthæusevangeliet 2,1-12

Godt nytår og glædelig hellig tre kongers dag. Julen slutter officielt i dag - i hvert fald hos os, selvom det nogle steder i den kristne verden først er jul hellig tre kongers dag. Af samme grund, vil jeg lige dvæle kort ved julen et øjeblik med en lille og sand historie. Jeg kan huske den første jul, jeg skulle prædike i mit dengang nye embede i Sct. Catharinæ-Kalvslund-Obbekær pastorat (Ribe). Jeg var spændt og glad og det var dejligt at komme rundt og hilse på folk den første juleaften i mit nye embede og se en masse glade mennesker, som glædede sig til at fejre julen.

Men jeg kan også huske, hvordan jeg gik fra præstegården i Bispegade hen mod Sct. Catharinæ Kirke og da jeg kom til von Støckens Plads og Hundegade, var der en masse mennesker, som gik forbi mig og søgte hen mod Domkirken, selvom Sct. Catharinæ lå lige om hjørnet.

Nu kan det jo være at det var folk der kom ude fra Øster Vedsted og som måtte parkere et stykke væk på en juleaften og derfor var til fods til deres sognekirke - det har jeg sidenhen tænkt. Det kan også være at de søgte Domkirken, fordi den er stiftets hovedkirke og fordi der lyser en kæmpe stjerne fra Borgertårnets top i advents- og juletiden, så folk kan se, at det er her det forkyndes, at Gud åbenbarer sig for verden.

I denne korte betragtning ligger der ikke et nag mod nabokirken, som jeg har den største respekt for og for de tjenestegørende præster, lige såvel som jeg har det for alle andre kirker, og for dem, som den aften og sikkert også sidenhen søger Ribes store kirke. Der ligger blot en betragtning af mennesker, sådan som mennesker nu engang er eller kan være; sådan som vi ofte forudsætter nogle ting; tager ting for givet og handler pr. automatik efter det. Og hvad har det så med de hellig tre konger - som vi ynder at kalde dem - at gøre?

Teksten til denne første søndag i det nye år, siger sådan set intet om, at der kun var de tre, som vi kalder Kasper, Melchior og Balthasar, og der står heller intet om at de skulle være konger. Det er sikkert blot noget traditionen og historieskrivningen senere hen har tilføjet. Måske for at give fortællingen lidt mere slagkraft og for at understrege Jesu guddommelige ophav og majestæt - at andre konger kom for at bøje knæ for ham og overdrage ham gaver. Når hele tre konger gør det, må der være noget helt særligt over denne nye konge.

Men de vise mænd er også et billede på noget andet. De er et billede på os mennesker. Det var det jeg ville beskrive, da jeg redegjorde for min oplevelse den første jul her i embedet og som jeg ser i mange andre sammenhænge; næsten på daglig basis. Det gælder os alle; det gælder mig selv i lige så høj grad.

De vise mænd kommer rejsende hele vejen fra østerland - åbenbart et sted øst for Jerusalem; præcis hvorfra ved vi ikke - de kommer for at opsøge den nye konge, som var blevet født, og som de, i kraft af deres visdom og kundskaber, ville overdrage gaver og tilbede.

Men hvad gør de? De drager ikke til Betle-

hem, til den lille stald ude på marken, nej, de drager selvfølgelig til hoffet i Jerusalem og opsøger den valgte konge, Herodes, for det er vel i kongeslotte og nydelige gevanter, at den sande magt og værdighed skal findes. Det er for de vise mænd, som for alle andre, vel naturligt at antage, at det er i disse fornemme omgivelser, at den nyfødte konge har til huse og skal findes. Det er os faktisk ikke så fremmed endda. Og skal det overføres til en mere moderne udgave, ja, så kan vi skæve til den digitale verden som den udspiller sig på ikke mindst de sociale medier. Her er det vel den der kan præstere at få flest "likes", den der lægger de "klogeste" billede af en meget indsigtfuld bog, som man lige har læst, frem til skue, så man kan vise sin store indsigt... Og selvfølgelig få anerkendelse for det. Her finder vi den nye konge, og det er den person vi opsøger, hyl-der og følger. Ja, vi følger efter i flok, for det er vel dér visdommen og dermed sandheden og magten findes?

De vise mænd gør egentlig bare det vi gør. De opsøger det der for vores øjne og ører ligger lige for. Det store, det der synes vist og klogt; det prangende; det der virker guddommeligt. Vi synes selv alt for ofte, at det sande udgår fra det der ser fornemt ud og med kloge ord optræder myndigt. Det som lugter lidt af prestige og som vi derfor gerne vil have del i. Og når det er sådan, ja, så må det vel være herfra sandheden om Gud tales lidt tydeligere og måske - hvis de og vi er heldige - drypper der lidt af det vældige og beåndede af på os?

Og nej, det er ikke sagt af hverken misundelse eller for at ringeagte dem, der opsøger det der synes af mere. Det er egentlig bare betragtninger af det almenmenneskelige og som vi desværre har så svært ved at gennemskue, på samme måde som vi har svært ved at gennemskue os selv.

Og som de vise mænd opdagede, da de stod foran kong Herodes i hans kongeslot, omgivet af alt det fine, opdager også vi nogle gange, at det som oftest ikke er det der skinner som guld, der er guld.

Vi må minde os selv om, at Gud åbenbares i selv det allermindste; selv i det der synes allermest betydningsløst. Han åbenbarer sig som den der fødes i en stald, som den der vandrer blandt udstødte, dem der føler sig forkerte eller ikke passer sådan helt rigtigt ind af den ene eller anden grund. Og til sidst dør Han for den der ved, at vedkommende ikke kan frelse sig selv.

Det er de vise mænds erkendelse, da de endelig når frem til stalden udenfor Betlehem. Selv i deres dybe visdom må de erkende, at de ikke kan regne Gud ud, lige så lidt som vi kan stole på, at det der ved første øjekast glimter af guld også er guld.

Og så overbringer de vise mænd deres gaver:

- Guld, fordi det er med til at understrege Jesu status som konge. Drengen er jo - set med verdslige øjne - af Davids hus og slægt gennem Josef.

- Røgelse, fordi Jesus også er den Store Ypperstepræst blandt jøderne og fordi røgelse er det, præsterne brændte af i templet ved tilbedelsen af Gud.

- Myrra, den vullugtende balsamolie, som man smurte de døde ind i, fordi Jesus også er den konge der dør på korset langfredag for vores skyld.

De tre gaver er på den måde et udtryk for hvem Jesus er.

Vi kan ikke frembære gaver som de gjorde, for hvad nytte skulle det gøre? Men vi kan komme med os selv; med hele vort jeg og alt hvad der dertil hører. Komme og sige, at vi fór vild, fordi vi troede, at Kristus var at

finde et andet sted, et sted som vi syntes var bedre og finere, og at vi tog fejl. Og vi skal blive ved med at lede, som de vise mænd ledte, og da skal vi finde Ham hvor vi mindst venter at finde Ham, for det er der Han åbenbarer sig. Aldrig hvor vi vil, men hvor Han vil. Aldrig når vi vil, men når Han vil. Amen.

Simon Talbo Linneberg Stubkjær
Sct. Catharinæ Kirke, Ribe

Salmer (Den Danske Salmebog):
392: Himlene, Herre, fortælle din ære
138: De hellig tre konger så hjertensglad
137: Det runde himlens stjernetelt
136: Dejlig er den himmel blå
439,1: O du Guds Lam!
192, vers7: Hil dig, Frelser og Forsoner!
476: Kornet, som dør i jorden
101: Himlens morgenrøde

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke
Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 4193 9000
vartov@vartov.dk